

Vittrup ved Løkken

Knudepunkter binder sted og mobilitet sammen

Workshop – Ekspertudvalg om kollektiv mobilitet i hele landet

26. september 2023

Ditte Bendix Lannig, Ph.D., urban designer – seniorspecialist, NIRAS

Hvad er mobilitets-knudepunkter?

Knudepunkter er de koblingspunkter, der understøtter kombineret mobilitet i udvekslingen mellem forskellige steder – fx mellem by og land.

Det kan være togstationen, det store samkørselsanlæg eller det lille busstop, med cykelparkering på det lokale gadehjørne.

Hvad er mobilitets-knudepunkter?

Koblingspunkter i mobilitetssystemet – i forskellige geografier: 4 jyske eksempler

Storby

– Hoved-tandhjul i trafikmaskinen

Aarhus H togstation, Aarhus

Mellembly

- Udveksling mellem land og by

Klokhøjten Parker & Rejs, Lisbjerg v.
Aarhus

Landsby

– Tilkobling til hovednettet

Busterminal, Nørre Snede
Knudepunkt, Vittrup ved Løkken

Hvilken rolle kan knudepunkter spille for fremtidens mobilitet?

Et strategisk greb...

... til at understøtte et grønnere, sundere, mere effektivt og smartere mobilitetssystem

- et **integreret multimodalt** mobilitetssystem
- med den **kollektive mobilitet som ryggrad**

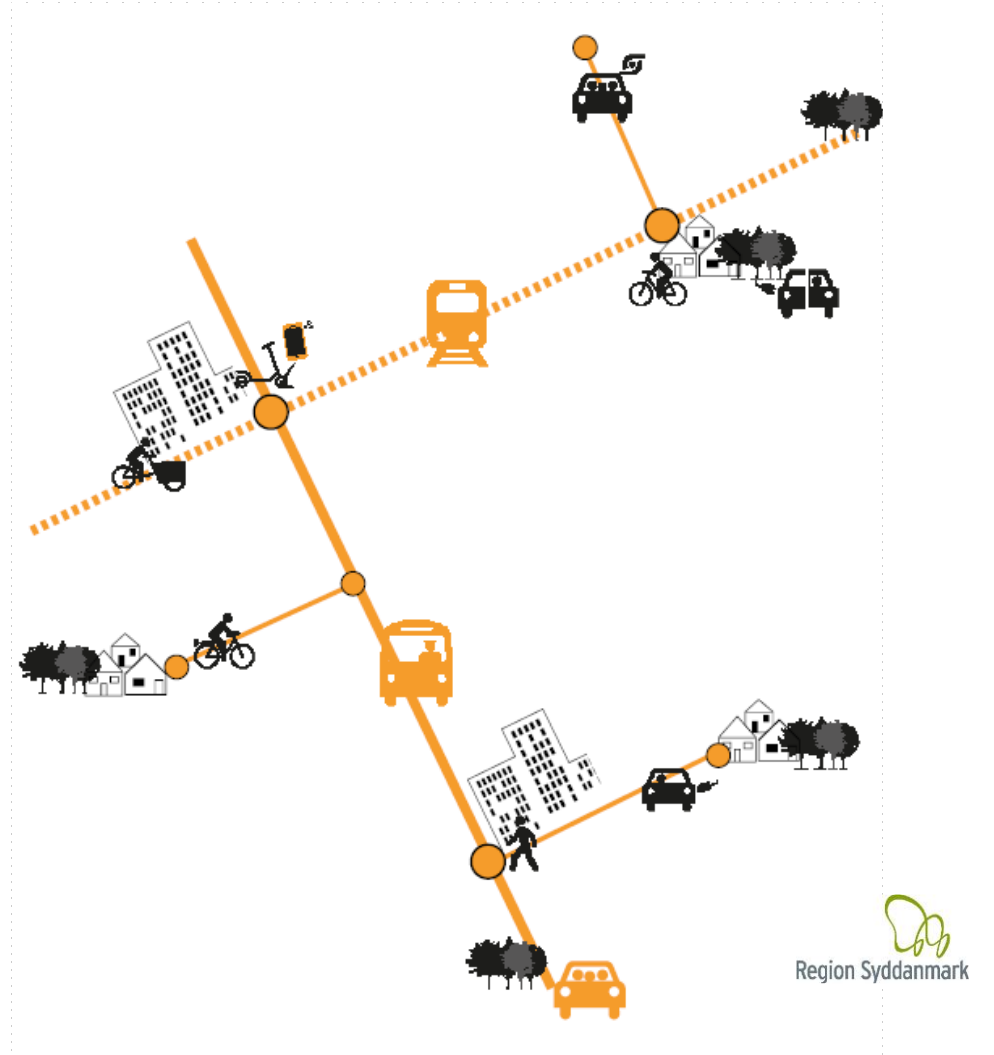
... til at binde **arealanvendelse**/-udvikling bæredygtigt sammen med mobilitet (fx TOD: Transit-orienteret byudvikling)

- og dermed understøtte **passagergrundlaget** i den kollektive trafik

... til at skabe sammenhæng i mobilitetssystemet

- knudepunkter som de **kritiske kontaktpunkter** (afgangspunkter, skiftepunkter, ankomstpunkter)
- et **netværk af knudepunkter** – logiske, sammenhængende og overensstemmende, og med forskellige roller til forskellige behov og geografier

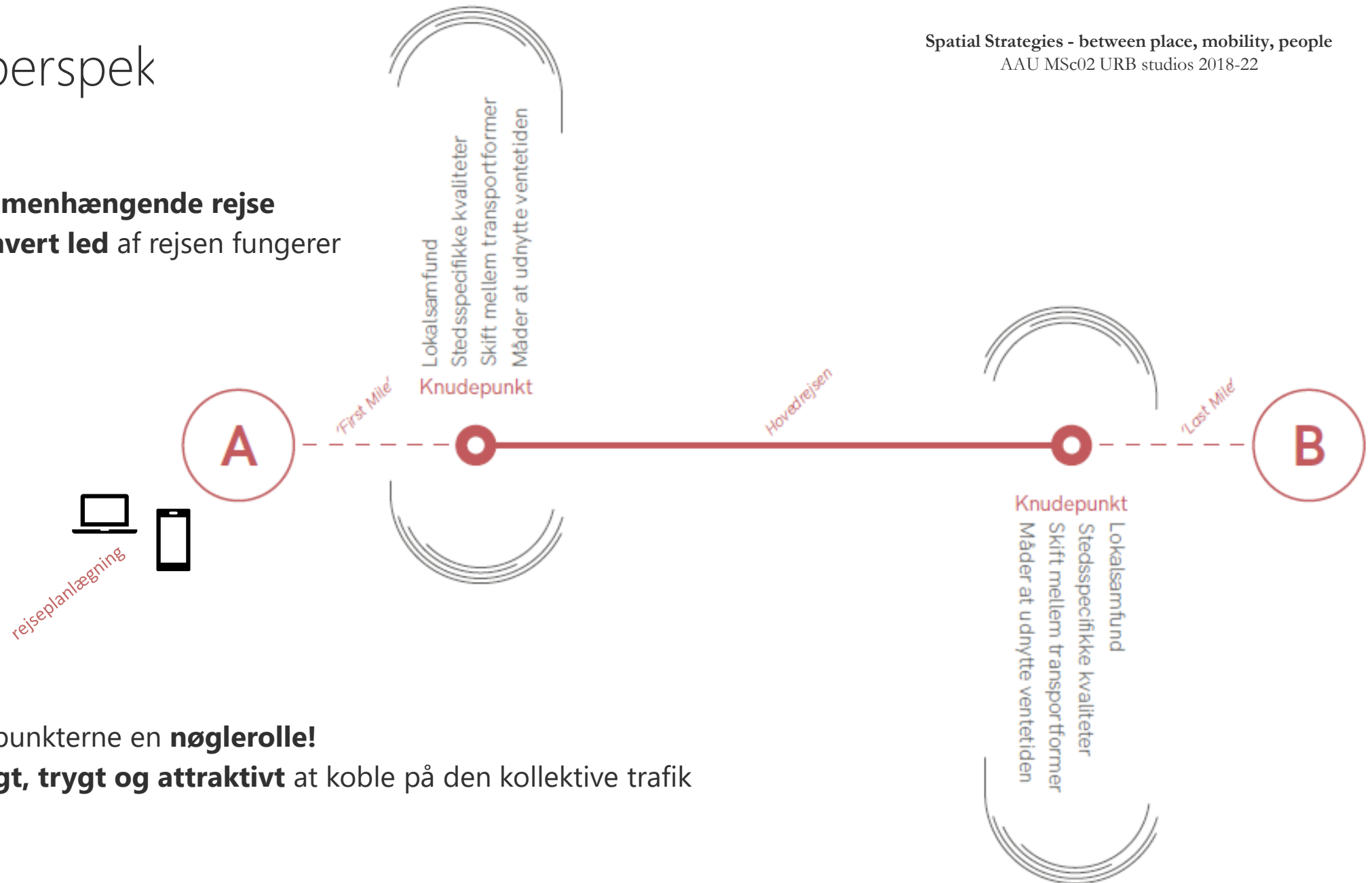
...til at understøtte **adfærdsændringer** (det svære vanebrud): fra bilafhængighed til kombineret mobilitet

Region Syddanmark

Brugernes perspek

- Behov for en **sammenhængende rejse**
  - afgørende at **hvert led** af rejsen fungerer

- Her spiller knudepunkterne en **nøglerolle!**
  - gøre det **muligt, trygt og attraktivt** at koble på den kollektive trafik

Fremtidens knudepunkter..

... effektive og attraktive steder i et sammenhængende multimodalt mobilitetssystem, hvor man kan "koble på" den kollektive transport

Punkt i mobilitetssystem

MPact
mobipunt

Seks spørgsmål til fremtidens knudepunkter

bruger, sted og mobilitet

1. Hilser stedet venligt på?

2. Får man andet end en bus én gang i timen?

3. Er punktet en del af lokalsamfundet?

4. Hvilken rolle spiller punktet i det store netværk?

5. Hvordan samvirker det digitale og det analoge?

6. Kan 'pain' blive til 'gain'?

- Indfri det strategiske potentiale
- Understøtte tilgængelighed
- Skabe den sømløse, attraktive rejse

Seks spørgsmål til fremtidens knudepunkter

bruger - sted - mobilitet

1

Hilser stedet venligt på?

Den kollektive mobilitets "håndtryk":

- *Hvilket indtryk giver punktet? Hvad er det første møde ved ankomst? Og det sidste ved afgang?*
- *Understøtter stedet mobilitet for alle?*

1 ACCESSIBILITY AND VISIBILITY
Prioritized accessibility and line of sight

2 HIERARCHY IN TRAFFIC
Use of pavement materials and dimensioning of roads and paths

4 SENSE OF SAFETY
Light in darkness and materials against the skin

5 PLEASANT AND STIMULATING WALK
Stimulating facades and room for walking

3 EDGE ZONES FOR STAY
Having a safe back and spaces for activities

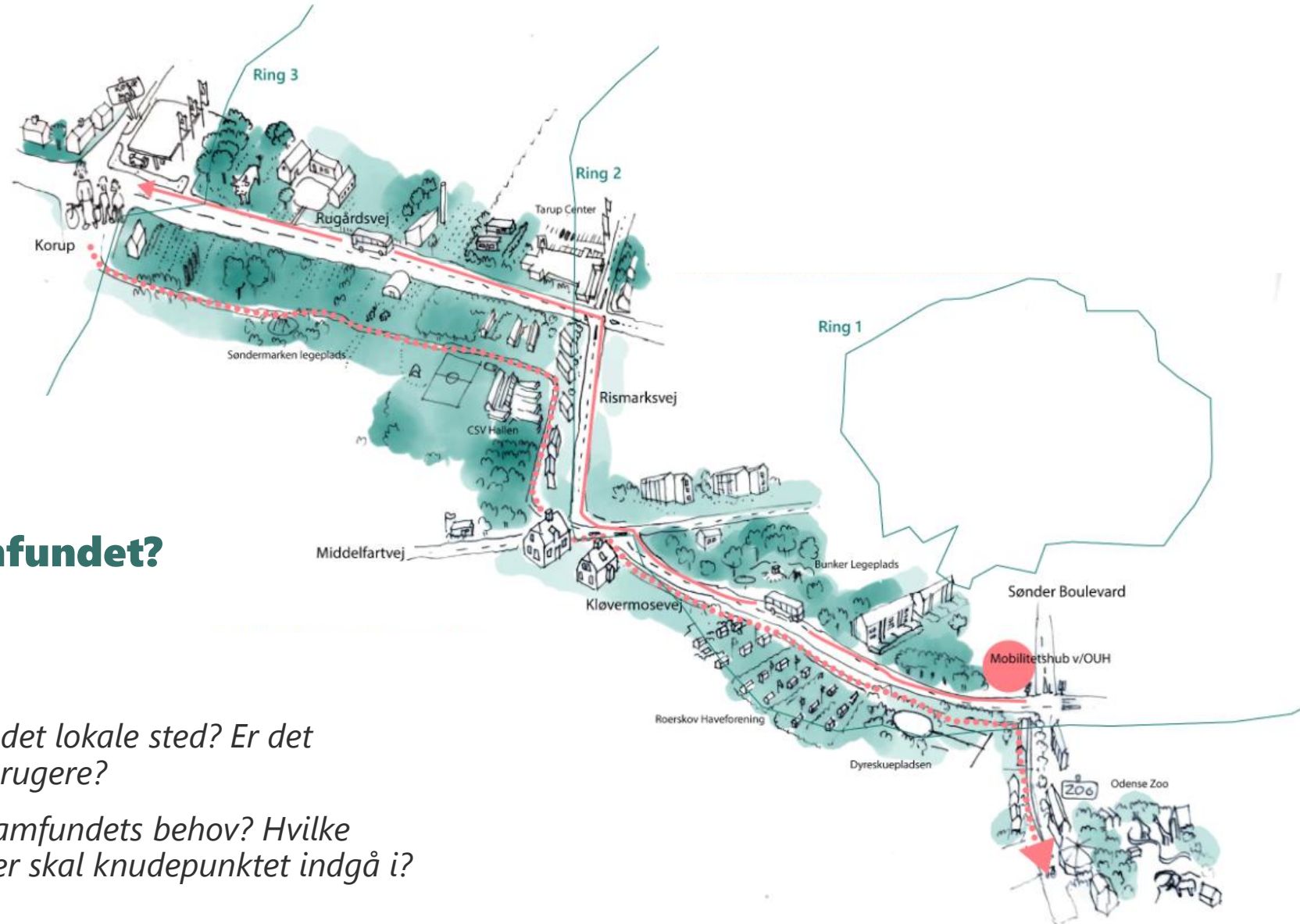

Seks spørgsmål til fremtidens knudepunkter

bruger - sted - mobilitet

3

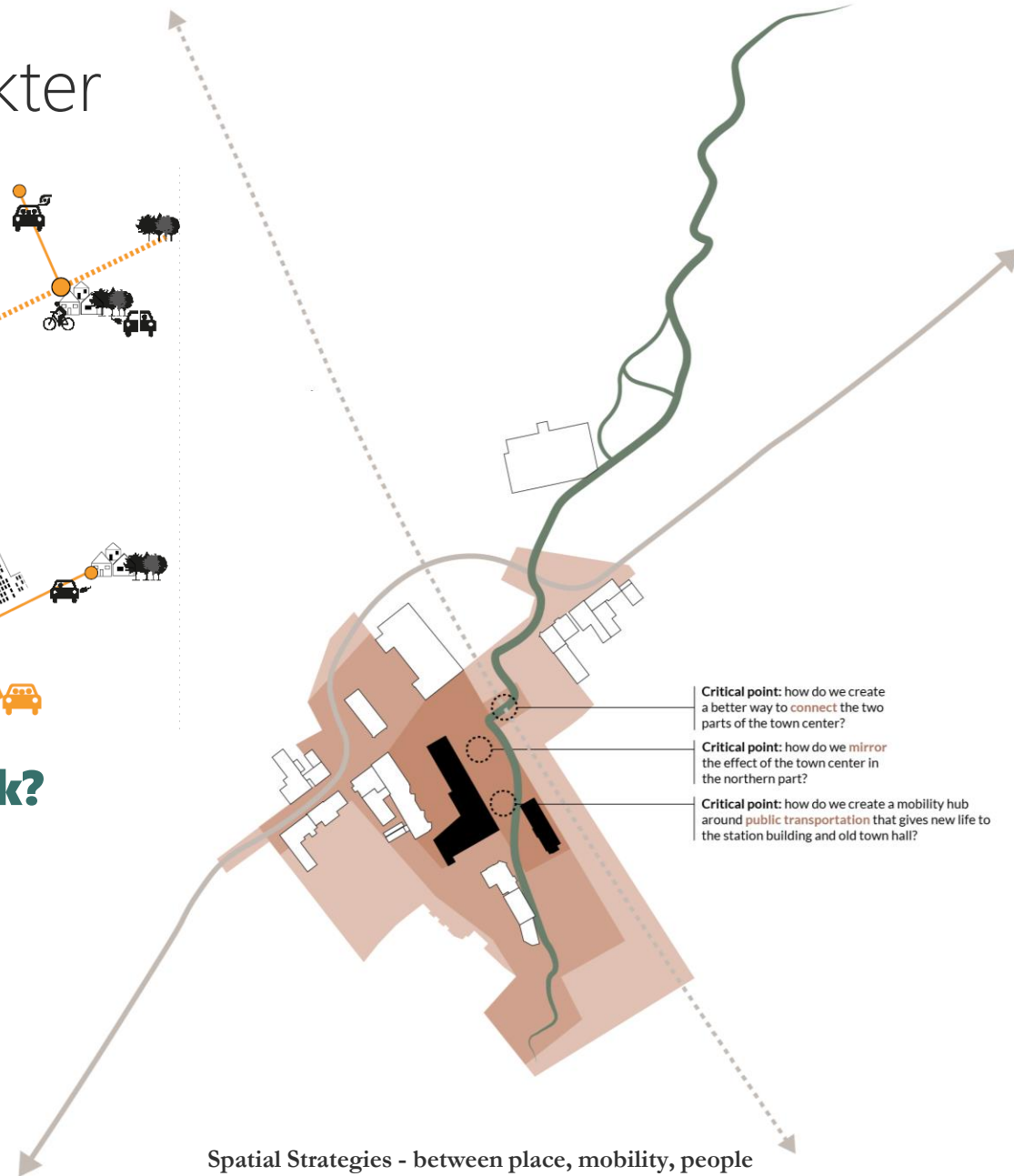
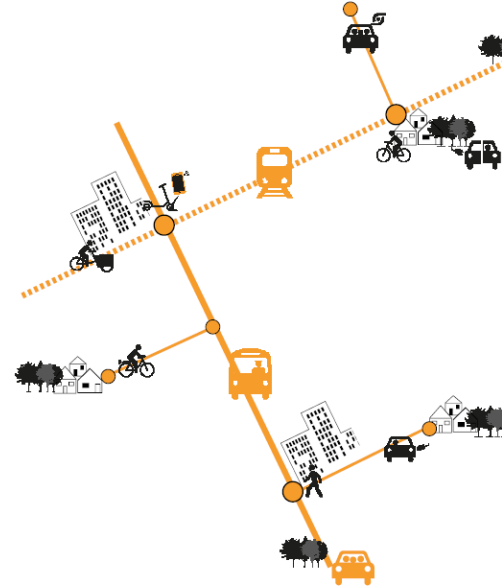
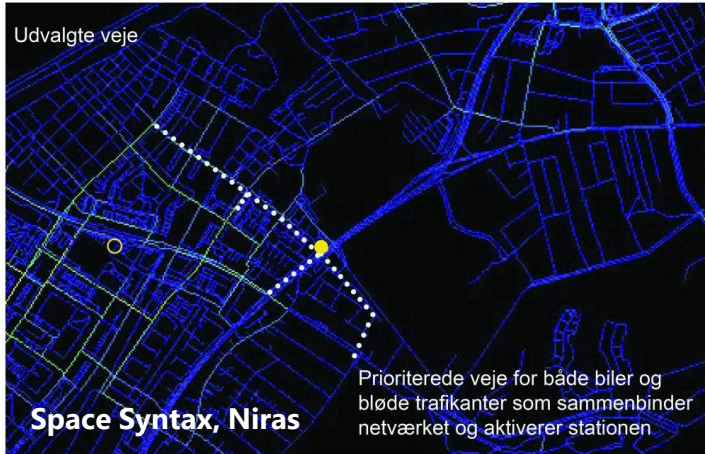
Er punktet en del af lokalsamfundet?

Forstå den lokale situation:

- *Hvordan er knudepunktets relation til det lokale sted? Er det placeret logisk og relevant for lokale brugere?*
- *Hvordan bidrager det til at løse lokalsamfundets behov? Hvilke rejsemønstre og hverdagslivssituationer skal knudepunktet indgå i?*

Seks spørgsmål til fremtidens knudepunkter

bruger, sted og mobilitet

Critical point: how do we create a better way to connect the two parts of the town center?

Critical point: how do we mirror the effect of the town center in the northern part?

Critical point: how do we create a mobility hub around public transportation that gives new life to the station building and old town hall?

Spatial Strategies - between place, mobility, people
AAU MSc02 URB studios 2018-22

4

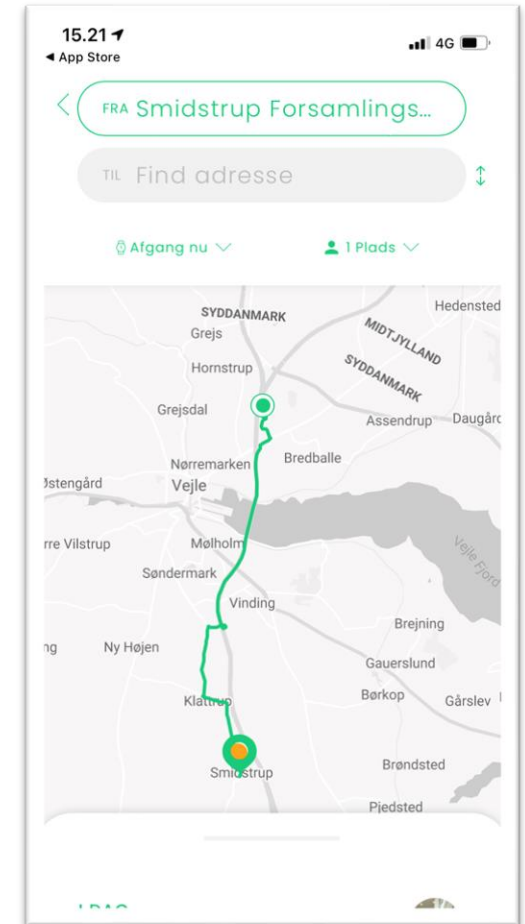
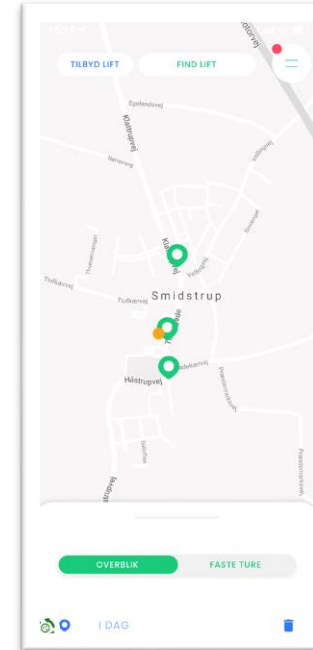
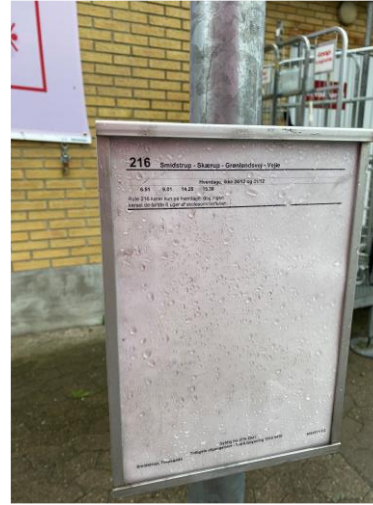
Hvilken rolle spiller punktet i mobilitetens netværk?

Strategisk sammenhængning:

- *Hvad giver knudepunktet adgang til? Og hvordan?*
- *Hvordan fungerer knudepunktet som genkendeligt og meningsfuldt kontaktpunkt mellem lokale og regionale/nationale infrastrukturer?*

Seks spørgsmål til fremtidens knudepunkter

bruger, sted og mobilitet

5

Hvordan samvirker det digitale og det analoge?

Rejseplanlægning og det digitale knudepunkt:

- *Hvordan spiller det fysiske knudepunkt sammen med den digitale rejseplanlægning?*
- *Hvordan gør man det digitale knudepunkt synligt, trygt og tilgængeligt, (fx samkørselspunkter)?*

Seks spørgsmål til fremtidens knudepunkter

bruger, sted og mobilitet

6

Kan 'pain' blive til 'gain'?

Ventetid som kvalitetstid:

- *Hvordan kan man bruge ventetiden på knudepunktet?*
- *Hvordan sikres tryghed – for den videre rejse og for ?*

Brødstrup Rutebilstation / Banetorvet

Ditte Bendix Lanng
Urban Designer, Ph.D., seniorspecialist
ditl@NIRAS.dk